

LUD KATOLICKI

WYCHODZI NA KAŻDĄ NIEDZIELĘ

Naczelny organ Polskiego Stronnictwa Katolicko-Ludowego.

Hasło nasze: KATOLICKA POLSKA.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Batoiego 1 parter. — Telefon Nr. 130-12.

Do P. T.

Naszyc Prenumeratorów i Czytelników.

Donosimy, iż z dniem 1-go września b. r. Redakcja i Administracja „Ludu Katolickiego“ przeniesione zostały do nowego lokalu przy ul. Batoiego 1. parter. Wszelką korespondencję prosimy adresować na powyższy adres.

Współpracą do potęgi Ojczyzny.

Gniecie człowieka niedola i przygina jego kark do ziemi. Przyszły ciężkie czasy na nas, gospodarzy. Trzeba sobie ręce urobić po łokcie, by starczyło na przezimowanie, na podatki, na raty podatkowe i na najlichszy choćby przyodziewek. Niema czasu i własnymi dziećmi się nacieszyć, tyle cię kasa, jak te złe psy, frasunków, kłopotów i mżółów. Zapomina człek o świecie Bożym i nie pyta nawet, co się o niego od niego dzieje.

A przecie natura ludzka jest taka, że chcemy i musimy żyć w gromadzie. Tylko człowiek zupełnie głupi i cenny nie patrzy dalej, jak końca swego nosa. Cni się człowiekowi samotnemu i rad widzi pogwarke z sąsiadami, jarmark w pobliskim miasteczku czy odwiedziny czyjeś. Bodaj tą drogą dowiadujemy się wtedy coś niecoś o szerokim świecie, o różnych sprawach ważnych i ciekawych. Rozświecła się nam wtedy w głowach, lepiej rozumieć zaczynamy ten dziwny splot różnorodnych przyczyn i skutków, radości i niedoli, triumfów i klęsk, jakim jest życie człowieka, narodu i państwa.

Lepszą jeszcze szkołą o życiu, o gromadzie ludzkiej są: gazety i zjazdy. O pożytku, jaki mądre i uczciwe gazety, nie potraza chyba mówić, bo o tem wszyscy dobrze wiedzą. Ale za mało może mówi się o tem i pisze, jak ważne są dla nas wszystkich rozmaite zjazdy takich czy innych organizacji.

„Gromada, to wielki człowiek“ — mówi przysłowie. Gdy zjedziesz się pospołu z rozmaitymi ludźmi z innych wsi czy powiatów, by wspólnie radzić nad jakąś ważną sprawą rolniczą, gospodarczą, polityczną albo narodową, gdy wysłuchasz rozmaitych głosów i opinii i zważysz je dokumentnie swoim własnym rozumem, wtedy wyrobisz so-

bie sprawiedliwe zdanie o całej sprawie i już nikt cię nie zakłamie i nie nabije w butelkę. A jeszcze druga rzecz ważna. Na zjazdach takich, gdzie widzi się ludzi z przeróżnych stron, poznajemy, jaka siła jest w naszym narodzie, i ile zrobić można wspólnymi siłami. Poznajemy, co to znaczy organizacja i wspólny zgodny wysiłek, wspólne szukanie dróg ratunku i dalszej pracy dla narodu.

W ostatnich czasach odbyło się w Polsce kilka wielkich zjazdów, które pokazały światu, że żyjemy i idziemy naprzód, że garniemy się do pospolnej roboty, że wszyscy, jak Polska długa i szeroka, trzymamy się kupy, bo te same mamy ukochania i cele.

W Częstochowie, jak wiadomo, obchodzono niezwykle uroczystości 550-lecia cudownego obrazu Matki Boskiej na Jasnej Górze. Więcej, niż pół tysiąca lat, minęło od chwili, jak książę Władysław Opolski zbudował obronny klasztor jasnogórski, osadził w nim zakon OO. Paulinów i przeniósł tu cudowny obraz Paniienki, który dotąd znajdował się w Bełzie. Przez ten cały ogromny szmat czasu Matka Boska Częstochowska rozciągała opiekę nad narodem polskim. Całe pokolenia modliły się żarliwie do tej Królowej Korony Polskiej, doznając od niej tyle dowodów łaski i zmiłowania.

To też w tę wielką rocznicę cała Polska znalazła się u stóp cudownego obrazu. Z najdalszych zakątków kraju szły kompanje i pielgrzymki, dziesiątki specjalnych pociągów zwoziły pobożnych pątników. W uroczystościach wzięły udział setki tysięcy ludzi, wszyscy księża biskupi, Pan Prezydent Rzeczypospolitej i reprezentanci rządu. Klęcząc przed obrazem jasnogórskim, lud polski dziękował Niebieskiej Pani za dotychczasową o-

piekę i błagał o dalsze wstawiennictwo u Pana Zastępów.

W tym samym dniu odbywał się w Gdyni olbrzymi zjazd legionistów. Pamiętamy dobrze i kochamy tych żołnierzy polskich, którzy pierwsi poszli bić się pod wodzą Marszałka Piłsudskiego o wolność narodu i wywalczyli nam swą krwią niepodległość ojczyzny. W tych szeregach legionowych służyło wielu naszych synów ze wszystkich stron Polski, to też szary mundur strzelecki był nam zawsze dumą i radością. Na tegorocznym zjeździe legionistów przemawiali pułkownik Sławek, prezes organizacji Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem i sławny nasz generał Rydz-Śmigły. W pięknych żołnierskich słowach nawoływali do dalszej pracy dla dobra narodu, bo tylko zgodny wysiłek wszystkich da nam potrzebną moc dla przetrwania dzisiejszej mizerji i wyprowadzenia państwa na spokojne wody dalszego rozwoju.

A trzeci wielki zjazd odbył się w Warszawie. Był to zjazd ogólnopolski naszych straży pożarnych. Zobaczyliśmy, jak rozwija się i potężnieje ta pożyteczna instytucja, jak rozszerza się z dniem każdym po najdalszych zakątkach kraju i wszędzie wydaje wojnę temu straszliwemu wrogowi rolnika, jakim jest pożar.

Krzepi się więc i umacnia nasz naród w pospolnej robocie. Na corocznych zjazdach zdaje sprawę z prac dotychczasowych i uradza, jakby dalej całą robotę prowadzić ku pożytkowi narodu i państwa.

Czas nam brać przykład z tych, co nietylko o sobie myślą, ale nie żałują czasu i trudu, by przysłużyć się dobru ogólnemu.

Pogryźli się przyjaciele.

Pamiętamy dobrze te czasy, kiedy to różni nieproszeni agitatorzy i pyskacze włoczyli się po chłopskich wiecach i zebraniach i gardłowali za „siódemką“. Szły wybory do Sejmu. I wtedy, by ratować zagrożone mandaty, rozmaici niby chłopscy przywódcy, jak Witos, Rataj czy Róg, sprzedali naszą skórę socjalistom. Zrobili „Centrolew“ do spółki z Liebermanami, zwachali się nawet z Korfantym, o którym oddawna wiadomo, że ma różne ciemne sprawy na sumieniu. Tym wszystkim panom nie szło przecie o dobro chłopca czy robotnika. Pachniały im mandaty, darmowe bilety, tłuste posady. Przyszli więc po nasze głosy, jak dziady po prośbie, łząc, kręcąc i tumaniąc.

Tej walki centrolew nie wygrał. Chłopi nie dali się wziąć na plewy pięknych słówek i przegnali od siebie nieproszonych opiekunów. Do sejmu weszły tylko smutne niedobitki z tych rozmaitych stronnictw niby ludowych, z tych piastowców, wyzwolenców czy dąbszczaków. Chłop poszedł za jedynką, za tymi, którzy nie obiecują gruszek na wierzbie ani szperki z gwiazd na niebie, ale rzetelnie pracują dla narodu i państwa. Poszedł za tymi, którzy nie judzą, nie wieszają psów

na drugich, ale pragną, aby wszyscy pospołu razem pracowali dla dobra całości, dla szczęścia przyszłych pokoleń.

Ale te bałamuctwa wyborcze, ta zdrada interesów chłopskich narobiła jednak trochę zamieszania. Na wieś z protekcji Witosy i innych przyszli socjaliści i poczęli tu macić i uwodzić co ciemniejszy naród. Chłopskimi głosami przepychali się do sejmu, bo na listach centrolewu mieli prawie wszystkie co lepsze miejsca. I teraz, jak im po miastach poczyna być ciasno, bo i robotnicy mają już ich dość, chcieliby w dalszym ciągu przewodzić nad chłopem i wprowadzić na wsi swoje socjalistyczne porządki.

Doszło już do tego, socjaliści tak shardzieli, że poczynają przyciskać posłów i polityków witosowych, jak to mówią do muru, i żądają od nich coraz natarczywiej, by i nadal i w każdej sprawie szli ręką w rękę z towarzyszymi z pod czerwonego sztandaru. Socjaliści zaczynają się dąsać na ludowców, że ci za mało gorliwie popierają socjalistyczne postulaty, że nie zawsze się kwapia, by poprzeć socjalistów w ich walce o zniesienie dzisiejszego porządku i zaprowadzenie rządów robotniczych. Poczyna się o to już wzajemne ujadanie po

gazetkach socjalistycznych i wyzwoleniowych i wczorajsi przyjaciele poczynają sobie nie na żarty skakać do oczu.

Biedni ci ludowcy! Taki to los parobka, który ma swojego gospodarza. Taki ci gospodarz zawsze będzie wydziwiał i szukał dziury na całym. Pe-dzą parobka do roboty od świtu do nocy. A nie da mu dobrego słowa. Wszystko skrytykuje i wywróci na nice, zeklnie, zekpa, jeszcze kijem pogrozi. Tak samo jest i z naszymi ludowcami. Wy-sługiwali się socjalistom do siódmego potu, iniali się najgłupszej i najszkodliwszej roboty, byle zadowolić swoich czerwonych zwierzchników.

Nie tylko puścili ich głosami chłopskimi do sejmu. W sejmie szli zawsze razem z socjalistami. Na ślepo podpisywali ich wnioski, głosowali z nimi, sprzedawali dzień po dniu interes wsi i interes chłopca, bo tak im kazali rozmaici żydowscy adwokaci z partji socjalistycznej. Wystarczy tu jedno przypomnieć. Każdy chłop rozumie, że nasi urzędnicy do niedawna mieli za wysokie pensje i za dużo ich siedziało po rozmaitych urzędach za nasze podatkowe pieniądze. Rozumieli to chyba i posłowie witosowi. Czasem nawet mówili o tem dla oka. Ale mówili miękko i nie pchali tej sprawy naprzód, bo im tego zabraniali socjaliści. Dopiero przed rokiem, rząd nasz, nie uważając na gniewy socjalistów, zrobił z tem porządek: obniżył pensje i pokasował różne urzędy i teraz dużo mniej pie-

między skarbowych idzie na utrzymanie naszej biurokracji. Ale gdy witosiki byli przy rządach, nabrali wody w usta i nie ruszyli tej ważnej i sprawiedliwej sprawy, byle tylko nie narazić się socjalistom.

Teraz ludowcy, za tę psią służbę u socjalistów, która irwała całe lata, dostali kopniaka. I gęsto muszą się po gazetach tłumaczyć, co myśla sobie na przyszłość, czy będą się nadal całować z dubeltówką z socjalistami, czy też wypowiedzą im służbę. Kto zna choć po lebkach socjalistyczny program, ten wie, że socjaliści chcą skasować wszystką własność prywatną, chcą wywłaszczyć

wszystkie fabryki i całą ziemię na rzecz państwa, jak to zrobili już w Rosji, chcą wreszcie dzielić Kościół od państwa i usunąć naukę religii ze szkół.

Na taki program nikt z chłopów się nie zgodzi. I wszystko nam jedno, czy się ludowcy z nimi przeproszą i wrócą na dotychczasową służbę. Jeżeli ludowcy przez tyle lat handlowali chłopską skórą w spółce z socjalistami i sprzedawali nas żydowskiemu adwokatowi, nie chcemy słyszeć o tych politycznych szachrajach i zmiennikach. Pójdźmy swoją chłopską drogą z tymi, co rzetelnie dla nas i dla całego narodu pracują.

Słowo Boże.

Ewangelja na Niedzielę XVI po Zielonych Św.
Lk. XIV, 1—11.

Wówczas gdy Jezus wszedł do domu jednego przedniejszego faryzeusza, w szabat jeść chleb, a oni Go podstrzegali. A oto człowiek niektóry opuchły był przed Nim. A Jezus odpowiedział, rzekł do biegłych w zakonie i faryzeuszów, mówiąc: „Czy godzi się w szabat uzdrawiać?“ Lecz oni milczeli.

A On, ujawszy, uzdrowił go i odprawił. A odpowiadając, rzekł do nich: „Którego z was osiół albo wół wpadnie w studnię, a nie wnet go wyciągnie w dzień sobotni?“ I nie mogli Mu na to odpowiedzieć.

I powiedział też podobieństwo do zaproszonych, przypatrując się jako pierwsze siedzenia obierali, mówiąc do nich: „Gdy będziesz wezwan na gody, nie siadajże na pierwszym miejscu, aby znać czcigodniejszy nad cię nie był wezwan od niego, a przyszedłszy ten, który ciebie i onego wezwał, nie rzekł ci: Daj temu miejsce — a tedy byś ze wstydem począł mieć ostateczne miejsce. Ale gdy będziesz wezwan, idź, usiądź na poślednim miejscu, że gdy przyjdzie ten, który cię wezwał, rzecze tobie: Przyjacielu, posiądź się wyżej. Tedy będzie tobie chwala przed spolem siedzącymi. Bo wszelki, kto się wynosi, poniżon będzie, a kto się unia, wywyższon będzie.“

Najmilsi w Panu!

Niejednokrotnie Zbawiciel nasz, Jezus Chrystus czynił cuda w sobotę, toteż uczeni w Piśmie św. i faryzeusze, mając Go wśród siebie w gościnie, podstrzegali Go, czy znowu w ten ich dzień święty nie dokona jakiego, według ich faryzejskiego zdania, niedozwolonego czynu.

Na to ich obłudne zachowanie się odpowiadając P. Jezus, uzdrowił obecnego tam człowieka, który był chory na puchlinę, a faryzeuszów pouczył przez porównanie o ratowaniu osła albo wółu, że i we święto, a nawet tembardziej wtenczas należy wypełniać uczynki miłosierne.

Najmilsi! Dziwimy się zapewne nieraz przewrotności faryzeuszów i oburzamy się na nich, ale czyż nie haniobniej postępują ci, którzy są chrześcijanami katolikami, a w niedz. i święta nie tylko nie dobrego nie wykonywują, ale nawet szkodzą sobie i swoim bliźnim na zdrowiu i życiu ciała i duszy przez zbytki, klótnie, rozboje i morderstwa! Katolicy — naśladujcie przykład Jezusa Chrystusa, Uzdrowiciela naszego — i nie wyrządzajcie sobie krzywd, ale pomagajcie sobie wzajemnie do dobrego!

Uleczył więc w dzień święty P. Jezus chorego z puchliny ciała, a podobnie swą cudowną nauką leczy ludzką duszę z tej jakby puchliny, to jest ze zarozumiałości, pychy i wywyższania się nad bliźnich — leczy, gdy przypatrując się zaproszonym do stołu, jako pierwsze siedzenia obierali, rzecze do nich, że wszelki kto się wynosi, poniżon będzie, a kto się unia wywyższon będzie.

Niech nas, Najmilsi, słowa dzisiejszej Ewangelji św. zachęcą do błagania Boga, w Trójcy Świętej jedyne, o zdrowie ciała, bo nikt z nas, ludzi śmiertelnych, bezwzględnie zdrowy nie jest — a jeszcze natęczywszy modły się pokornie i starajmy się usilnie o uzdrowienie dusz naszych z wad i grzechów, abyśmy przyobiecane wywyższenia nas we wieczności godnymi się stali. Amen.

X. W. B.

Komunikat.

Z Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Finansowo-Rolnych w Krakowie donoszą:

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie ulg dla rolników poszkodowanych rdzą zarządziło zebranie przez gminy danych o wysokości szkód wyrządzonych na pszenicy przez rdzę i przesłanie zebranych informacji do dnia 10. września b. r. Biurom Powiatowym do Spraw Finansowo-Rolnych.

Na podstawie tych informacji, Biura do Spraw Finansowo-Rolnych będą wydawały rolnikom zaświadczenia dotyczące klęski rdzy, dla uzyskania ulg przy spłacie krótkoterminowych pożyczek z kredytów krótkoterminowych w Bankach Państwowych, oraz dla uzyskania odroczeń spłaty na-

leżności z kredytu długoterminowego tychże Banków i innych Instytucyj kredytu długoterminowego.

Dalej Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych poinformowało, że w powiatach: wadowickim, krakowskim, bocheńskim, myślenickim, brzeskim, ropezyckim, nowosądeckim, tarnowskim, oraz na terenie gmin b. powiatu pilzneńskiego przyłączonych do powiatu jasielskiego, posiadających większy odsetek gruntów obsianych pszenicą, a specjalnie dotkniętych klęską rdzy, Państwowy Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza wstrzymanie ściągania przypadających im należności do czasu opracowania przez Powiatowe Biuro przekazanych przez gminy materiałów informacyjnych, jednak nie dalej, jak do dnia 30. września b. r., co nie wyklucza obowiązku dotrzymania przez dłużnika terminu płatności weksla, względnie uzyskania jego prolongaty.

Dr. Edward Kłos.

Nowy kodeks karny.

Jeszcze jedno ogniwo w pracy spawania wszystkich dzielnic Rzplitej w prawną jedność. Ogniwo wielkie i ważne. Od 1 września 1932 r. — jedno panuje prawo karne na wszystkich ziemiach Państwa Polskiego. Polskie prawo. Znikną w ten sposób raz na zawsze dzielnicowe granice w dziedzinie wymierzania sprawiedliwości karzącej. — Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 11-go lipca 1932 r. zaprowadza kodeks karny w całej Polsce i to już od 1/9 1932 r.

Kodeks ten, na którego zaprowadzenie czekali obywatele od przeszło 13 lat, spotkał się już i niewątpliwie jeszcze się w przyszłości spotka z wieloma zarzutami. Żaden jednak z tych zarzutów, ani wszystkie razem nie będą miały na tyle mocy, aby zaćmić tę jedną chociażby kodeksu karnego zaletę, że jest jeden dla całej Rzplitej i Polski, przez polskiego ustawodawcę nadany, a nie odziedziczony po zaborcach. Tembardziej, że posiada on oprócz tego liczne i przeważnie zalety. Cechuje go jasność postanowień i wyrazów, brak zawilych, a często nawet trudnych do zrozumienia definicji przestępstw. Operuje natomiast zrozumiętymi dla każdego dyspozycjami przestępnymi, uwidaczniającymi każdemu jasno czego nie wolno czynić i jaka za to czeka sprawcę kara.

Zaraz w art. 1 — przeprowadza zasadę, że karze może podlegać tylko ten, kto popełnił czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie popełnienia tego czynu.

W następnych artykułach tego pierwszego rozdziału reguluje zakres mocy obowiązywania kodeksu, stając, że odnosi się on do wszystkich obywateli polskich w kraju i zagranicą, do wszystkich zaś osób, bez względu na ich obywatelstwo, jeżeli popełniły przestępstwo na obszarze Państwa Polskiego, do cudzoziemców zaś przebywających za granicami Rzplitej wtedy, gdy tam popełnili przestępstwo skierowane „przeciw dobru lub interesom Państwa Polskiego, obywatela polskiego lub polskiej osoby prawnej“, pod tym jednak warunkiem, aby ten czyn był uznany za przestępstwo przez ustawę obowiązującą w miejscu jego popełnienia. Nie wymaga ustawa tego ostatniego warunku dla czynów skierowanych przeciw Państwu Polskiemu i noszących znamiona przestępstw międzynarodowych jak np.: handel niewolnikami, kobietami i dziećmi, środkami odurzającymi i inne, szczegółowo w kodeksie wymienione. Sprawcę takiego przestępstwa zawsze spotka kara, choćby nawet czyn ten nie był przestępstwem w miejscu jego popełnienia.

Emigracja.

Do Emigrantów do Stanów Zjedn. i Kanady.

Syndykat Emigracyjny wzywa wszystkich reemigrantów do Stanów Zjednoczonych i Kanady, którzy posiadają paszporty konsularne, aby zawczasu zgłaszali się do Oddziałów i Agentur Syndykatu Emigracyjnego na prowincji lub do jego Centrali w Warszawie, w celu sprawdzenia dokumentów. Często bowiem zdarza się, że reemigranci przybywają do transportu z nieważnymi paszportami konsularnymi, kierując się mylnie tylko ważnością dokumentów zezwalających na ich powrót do Stanów Zjednoczonych, lub do Kanady. Przybycie do transportu z nieważnym paszportem powoduje odesłanie reemigranta do domu, gdyż często prolongata paszportu uzależniona jest od przedstawienia dowodu obywatelstwa.

Ograniczenie pracy cudzoziemców we Francji.

Senat francuski zatwierdził ustawę, ograniczającą zatrudnianie cudzoziemców we Francji. Jednocześnie niektóre przepisy tej ustawy, uchwalone przez Izbę Deputowanych, zostały złagodzone, niektóre zaś obostrzone.

M. in. zmniejszono ilość przedsiębiorstw, w których liczba cudzoziemców stanowić może co najmniej 5 proc. ogółu liczby zatrudnionych. Natomiast zniesiono przywilej swobodnego zarobkowania we Francji wygnańcom politycznym, b. kombatantom państw sprzymierzonych, rodzinom, których dzieci urodziły się we Francji, oraz ofiarom wypadków przy pracy.

Jakkolwiek ustawa ta nie weszła jeszcze w życie, skutki jej uchwalenia dają się już odczuwać, przez robotników polskich. Mianowicie w wielkiej fabryce wagonów w Lunneville zwolniono wszystkich zatrudnionych tam Polaków wraz z rodzinami.

Los robotników polskich we Francji.

Na podstawie konwencji polsko-francuskiej, robotnicy polscy korzystają we Francji z takich samych przywilejów, jak robotnicy francuscy; obojętną ich więc ustawy, dotyczące opieki społecznej, jak również posiadają prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia.

W praktyce jednak sprawa ta przedstawia się znacznie gorzej, mianowicie szereg gmin francuskich odmawia ostatnio robotnikom polskim wypłaty zasiłków, czyniąc im różnego rodzaju trudności.

W tego rodzaju wypadkach zwracać się należy do najbliższego konsulatu polskiego, bądź też do rady dla spraw emigracyjnych w ambasadzie polskiej w Paryżu.

Przestępstwa dzieli kodeks karny na zbrodnie i występki. Zbrodniami są te wszystkie przestępstwa, za których popełnienie kodeks grozi karą śmierci lub więzienia powyżej lat 5 — występki zaś te, za które grozi kara więzienia poniżej lat 5-ciu, aresztu powyżej 3 miesiące lub grzywny powyżej 3000 zł. Wszystkie inne przestępstwa są wykroczeniami. Kodeks karny nie zajmuje się wykroczeniami, lecz czyni to specjalna ustawa z tej samej daty, co kodeks, zawierająca prawo o wykroczeniach, która orzeczniczo w tych sprawach przekazuje nie Sądowi, lecz organom władz administracyjnych. Postanowienie bardzo w skutkach doniosłe, bo w sprawach mniejszej wagi, gdzie dobro społeczne czy prywatne przez przekroczenie naprawdę nie wiele doznaje uszczerbku, nie będzie do skazanego za takie przekroczenia odnosilo się miano człowieka sądownie karanego ze wszystkimi, ze sądownym skazaniem łączącymi się skutkami prawnymi. Sąd będzie teraz badał tylko za zbrodnie i występki.

Różnica między zbrodnią, a występkiem według kodeksu jest ponadto o tyle ważna, że zbrodnię można popełnić tylko umyślnie t. zn. wtedy, gdy sprawca albo chce ją popełnić albo wie, że z jego działania zbrodniczy skutek wyniknie; występki zaś można popełnić albo umyślnie, albo nieumyślnie t. zn. z nieuwagi sprawcy lub niedbalstwa.

Wymienia następnie kodeks okoliczności wykluczające karalność czynów skądinąd przestęp-

Demagodzy i demagogia.

Ciężkie nastały czasy. Nędza coraz bardziej przejmując życie gospodarcze, a gorączka, rozpacz i zniechęcenie wkrada się w serca ludzkości, z drżeniem oczekującej z dnia na dzień pogarszania się stosunków. Żółte zda się lekarstwa, rady i narady, zjazdy i konferencje nie są już wstanie wlać balsamu ukojenia w zboląłą ludzkość. I miłowoli przychodzi pytanie, czy kryzys obecny zaleje świat cały, by nieść zagładę jak niegdyś wody potopu? Ludzie poważnie myślący, bo i takich w Polsce, a także i w świecie nie brak, zdają sobie sprawę z powagi położenia i starają się w możliwy sposób nieść pomoc, upadającej fizycznie i moralnie braci.

I w tych to tak poważnych czasach, znachodzą się demagodzy, którzy dla egoizmu i osobistego interesu wprowadzają ferment w życie społeczne i zatrują serca poczciwych lecz łatwowiernych obywateli. Krytykują wszystko i wszystkich tych, którzy nie godzą się na walkę w zaślepieniu i nie pozostają pod ich sztandarem ezerwonym, gwiazdystym czy innym. He szkody takie postępowanie owych ludzi, przynosi państwu pośrednio a słuchającym tych wywodów bezpośrednio, tego mamy dowody w sąsiednich państwach, gdzie krew leje się na ulicach a życie gospodarcze zamiera przy szumnych hasłach „proletariat zwycięża“. Ładne zwycięstwo!

Były przecież czasy, że robotnik, mając pracę czuł się szczęśliwym bo miał zabezpieczony byt dla siebie i rodziny. Byli jednak i wówczas ludzie, którzy wmawiali w tegoż robotnika, że jest wyzyskiwany, I dla tych to opiekunów kryzys obecny to woda na ich młyn i sposobność do posiewu teorii komunistycznej.

A teraz zwrócimy uwagę na pobudki, które skłaniają demagogów do walki.

Otóż trzeba wiedzieć, że demagodzy są zawsze, świadomie lub nieświadomie, powolnym narzędziem w rękach jednostek, którym zależy na ustawicznym wicherzeniu w świecie w imię hasła „Dziel a rządź“. A godnymi pożałowania są ci, którzy nieświadomie działają na własną zgubę i do tych możemy zastosować słowa pieśni chóralnej:

„Ależ o Panie, oni nie winni,
Choć naszą przyszłość cofają wstecz;
Imi szatani są przez nich czynni,
O! rękę karaj, nie ślepy miecz!“

Któż bowiem z nas nie zdaje sobie sprawy, że tylko wspólny wysiłek jest zdolny do usunięcia, lub przynajmniej zmniejszenia kryzysu, a nigdy walka i zawiść partyjna.

Dobrobyt świata, wprawdzie nie w zupełności i bez zastrzeżeń, zależy jest od ludzi pracy i czynu, męstwa i poświęcenia, oraz siły i powagi, połączonych z cierpliwością i wytrwałością na drodze do osiągnięcia celu. Takich ludzi potrzebuje dzisiejszy świat, takich potrzebują państwa i takich potrzebuje nasza Ojczyzna, jeżeli chcemy być wolnym i silnym narodem. Tacy tylko ludzie są zdolni do wprowadzenia cywilizacji i kultury, oraz do wniesienia dobrobytu w granice krajów, do miast i wsi, oraz w progi poszczególnych domów i chat. Ale to jedna strona medalu. A teraz przypatrzmy się stronie drugiej.

Ludzie wypowiadają wojny i prowadzą je, szerząc zniszczenie i demoralizację. A trzeba, wiedzieć, że ludzie ci, to nie przeciętni obywatele, ale niejednokrotnie jednostki wybitne, lecz zaślepieni, mający wpływ na masy, który wykorzystują na zgubę tychże mas, to ludzie mający silną wolę i pragnienie niszczenia wszystkiego, co daje ludzkości szczęście i zadowolenie. I właśnie na usługach tych ludzi pozostają demagodzy.

Prez więc z demagogią i jej głosicielami ze wsi polskiej! Nie jest bowiem rzeczą trudną szerzyć wśród ludu wiejskiego zamieszanie przez krytykę, jak nie jest rzeczą trudną zniszczenie chaty na wsi, krytej słomą, bo to i głupiec uczynić potrafi, przy pomocy jednej zapalki. Ale budować może tylko człowiek pracy i przy zdrowych zmysłach. Dlatego trzeba w imię sprawiedliwości należy podjąć walkę z demagogią i ukroić swawolę demagogów jako burzycieli ładu i porządku, a z drugiej strony stworzyć siłę z ludzi pracy i poświęcenia w imię dobra naszej drogiej Ojczyzny. Obowiązkiem naszym jest stanąć czynnie do wywyższenia pracy.

T. Pagacz.

Idzie jak z kamienia...

Idzie, czy nie idzie? Tyle zabiegów, tyle trudów, tyle potu — bo i gorąco było okropne w tych czasach. Tyle się te chłopcy napracowały i nic z tego. Wicek kręcił się jak w ukropie — a to przecie chłop starszy, już pochylony i odciśki dokuczają — a wszystko prawie trza samemu załatwić. Te banderje, te bicykle, te parady — na złość Dziadkowi. Były naprawdę ogromne parady. Kupowali haftowane bogato sztandary zielone, a gdy który ukradziono, to zaraz kupowano inny — i robiono defilady. By się wróg uląkł. Niemiec, czy bolszewik? Gdzie tam. By się uląkł polski wrogi Rząd — i oddał władzę

tym parademacherom! No i eo? I nic. Idzie jak z kamienia. Nikt sobie z tego nic nie robi. Była kupa gapiów, kupa wyrostków i na tem koniec. Starym wyjadaczom wypadają resztki zębów. O Władysławie już w bocheńskim nikt nie wspomina. Jan się kończy — a innego gonią od wsi do wsi — aż kumoter, który ma twarde serce — smuci się bardzo. Idzie im jak z kamienia. Polska idzie naprzód i przechodzi po trupach wygasyłych wulkanów; Polska rośnie, choć jeszcze tu i ówdzie od północnej strony pleśń się pokazuje na ścianie. Idzie i pójdzie... a z trupów zostaną piszczele.

B. Ch.

Z POLSKI.

Wrzesień 1932 r.

4 N. 16 po Św., Rozalji

5 P. Wawrzyńca, Justyn,

6 W. Zacharjasza pror.

7 S. Melchjora m.

8 C. Narodz. N. M. P.

9 P. Piotra Klawera

10 S. Mikołaja z Tolentynu

Pierwsze święto „Młodej Wsi“.

Dnia 10 i 11 września b. r. święcić będzie wieś Woje-

nych, zaliczając do tego rodzaju okoliczności, zakłócenie czynności psychicznej sprawcy lecz pod tym warunkiem, aby to zakłócenie istniało w chwili popełnienia czynu, było tak silne, że sprawca nie władał wtedy swoją wolą, względnie nie zdawał sobie sprawy z tego, co robi, a ponadto, aby sprawca nie wprawiał się umyślnie w ten stan potę tylko, aby wtedy popełnić przestępstwo. — Do tych okoliczności zalicza kodeks dalej stan wyższej konieczności t. zn. tego rodzaju kolizję niebezpieczeństw, gdzie jedno dobro można uratować tylko kosztem drugiego, po tym jednak warunkiem, aby dobro poświęcone nie przedstawiało wartości oczywiście większej, niż dobro jego kosztem chronione i aby sprawca nie miał szczególnego obowiązku narażenia się na niebezpieczeństwo, a nawet aby owe niebezpieczeństwo groziło bezpośrednio tak, że w inny sposób absolutnie nie możnaby go odwrócić. Obojętnym zaś wobec kodeksu jest, czy dobro zagrożone było własnym sprawcy, czy też należało do kogo innego, jak również obojętnym jest rodzaj dobra, czy to będzie życie, czy wolność, czy majątek czy wreszcie cześć ludzka. Do tych wreszcie okoliczności należy nieletność sprawcy t. zn. nieukończony 13 rok życia, lub też nawet 17 rok życia, jeżeli tylko sprawca popełnił czyn karalny bez rozeznania t. zn. nie zdawał sobie sprawy ze skutków swego działania i to właśnie z powodu swojej nieletności.

Do okoliczności zaś wykluczających wogóle przestępczość działań, a nietylko ich karalność

zalicza kodeks przynus fizyczny, błąd odnośnie do okoliczności istotnej oraz obronę konieczną t. zn. tego rodzaju sytuację, gdzie ktoś tylko dlatego narusza cudze dobro, że broni od napadu bezprawnego swoje własne lub cudze dobro. — Warunkiem jest jednak, aby zamach był bezprawny i bezpośredni i aby nie przekroczył granic obrony koniecznej.

Nie wyklucza natomiast ani przestępczości ani karalności działania okoliczność, że sprawca nie wiedział, że czyn, który popełnia jest bezprawiem. Tego rodzaju okoliczność może być tylko podstawą do zastosowania do sprawy przez Sąd nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Za usiłowanie jakiegoś przestępstwa karze kodeks tak samo, jak za jego dokonanie.

To samo również odnosi się do podżegania i pomocnictwa, z tem jednak, że tak podżegacz, jak i pomocnik odpowiadają tylko za to, do czego sprawcę podżegali lub byli mu pomocni, bez względu na to, co sprawca rzeczywiście dokonał lub usiłował dokonać. Za podżegacza uważa kodeks tego, „kto inną osobę nakłania do popełnienia przestępstwa“, a za pomocnika tego „kto do popełnienia przestępstwa udziela pomocy czynem lub słowem“.

(C. d. n.).

wództwa Krakowskiego nader uroczyste.

Będzie to pierwsze święto „Młodej Wsi“, święto zbiorów owoców pracy, święto tradycyjnych dożynek.

Ze wszystkich stron Województwa zjedzie do podwawelskiego Grodu młodzież wiejska, by na dziedzińcu zamkowym złożyć wieniec dożynekowy dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, dla Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i Pana Wojewody Krakowskiego.

Nad tem donosiłem świętem raczyli objąć protektorat Pan Wojewoda Krakowski Dr. Mikołaj Kwaśniewski, Dowódca O. K. Nr. V. Gen. Dywizji Jerzy Narbut-Luczynski, Prezydent miasta płk. Belina-Prażmowski i Kurator O. S. Dr. Eustachy Nowicki.

Komitet obywatelski, w skład którego wchodzi najwybitniejsi przedstawiciele sfer obywatelskich Województwa Krakowskiego, opracował już szczegółowy program święta.

W programie przewidziano szereg imprez, zabaw, koncertów, artystyczną rewję ludową, pochód dożynekowy, tańce i pieśni ludowe, oraz samą uroczystość składania dożynekowych wienców.

Komitet przewiduje zjazd do Krakowa około 5.000 uczestników.

Komitety powiatowe i wiejskie pracują nieustrudzenie, przygotowując się pilnie do tego niecodziennego przeglądu twórczych sił „Młodej Wsi“.

Szczegółowych informacji udziela w Krakowie Komitet Wykonawczy I. święta „Młodej Wsi“ Plac Szczepański I. 8. Małopolskie Towarzystwo Rolnicze (M. T. R.).

Na prowincji udzielają informacji komitety lokalne. Jak się dowiadujemy, szczególnie gorączkowo przygotowuje się do występu na I-szem święcie „Młodej Wsi“ Skalne Podhale.

Zjedzie tu cała młodzież podhalańska w swoich przepięknych strojach, przywożąc muzykę góralską i barwne góralskie wesele.

Krakowianie wystąpią nie mniej godnie.

Banderje konne, krakowskie wesele, grupa dożynekowa, przesuna się barwnym korowodem przez miasto.

Udział w I-szem święcie „Młodej Wsi“ zgłosili jako goście delegacji Czechosłowacji, Rumunii, Jugosławii i Węgier.

Nie czekać na upomnienia podatkowe. Zgodnie z rozporządzeniem Rady ministrów, uległ całkowitej zmianie sposób obliczania kosztów egzekucyjnych od należności, ściąganych na podstawie tego rozporządzenia.

Jakkolwiek ustanowione w tem rozporządzeniu koszta egzekucyjne nie są na ogół znacznie wyższe od poprzednio obowiązujących, to jednak dla płatników płatnych najdrobniejsze sumy podatkowe, są one dość uciążliwe, zwłaszcza ze względu na opłaty za upomnienia, wynoszące przy zaległościach do 600 zł. sumę 1.50 zł. Bez względu na to, czy zaległości wynoszą kilkadziesiąt groszy, czy też 600 zł.

Ministerstwo skarbu zwraca zatem uwagę płatników, posiadających drobne zaległości podatkowe, aby je uiszczali dobrowolnie, nie wyczekując upomnienia, pociągającego za sobą uciążliwe dla nich opłaty, które mogą być uniknione.

Zwycięcą w międzynarodowym raidzie lotniczym około Europy na rok 1932 został pilot polski porucznik Żwirko, okrywając sławą lotnictwo polskie i zdobywając jako nagrodę puchar przechodni a ponadto 100.000 fr.

Stan bezrobocia w poszczególnych zawodach. Na ogólną liczbę 196.692 bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 20 b. m., stan bezrobocia w poszczególnych zawodach przedstawiał się następująco: Górnicy — 23.589 bezrobotnych (w tem Sosnowiec 1.876, Śląsk 19.947, Drohobyż 562), hutnicy w metalu — 7.664 (Sosnowiec 513, Śląsk 6.837), szklarze — 2.401. (Piotrków 393), metalowcy — 27.980, Śląsk 11.693, Białystok 335), robotnicy budowlani — 19.123, (Warszawa 1.950, Sosnowiec 776, Drohobyż 787, Śląsk 8.281, Poznań 1.031), pracownicy umysłowi — 34.421 (Warszawa 4.850, Łódź 2.112, Lwów 1.594, Śląsk 8.954, Poznań 2.314). Liczba bezrobotnych robotników niewykwalifikowanych wynosiła 65.644 osoby.

Liczba częściowo zatrudnionych wynosiła 140.822 osoby, w tem przez 1 dzień w tygodniu pracowało 2.684 osób, przez 2 dni — 16.174, przez 3 dni — 42.654, przez 4 dni — 97.250 i przez 5 dni — 41.960 osób.

Cukier potanieje. W najbliższym czasie ma potanieć cukier o 20 gr. na 1 kg. Jest to jeszcze za mało, ale dobrze będzie, gdy będzie zrobiony początek.

Nowe 2-złotówki srebrne. W związku z uporządkowaniem systemu monetarnego w Polsce wypuszczone mają być w obieg nowe dwuzłotowe monety srebrne.

Dotychczasowa serja dwuzłotówek nie odpowiada bowiem proporcjonalnie swoim formatom monetom wartości 5 zł. i nowym monetom 10-cio złotych. Nowa serja dwuzłotówek będzie miała format mniejszy, zbliżony do obecnych 50-cio groszówek.

Rozszerzenie kompetencji policji. Według nowego kodeksu karnego, który jak wiadomo wejdzie w życie z dniem 1 września i prawa o wykroczeniach, kompetencje organów policyjnych zostaną znacznie rozszerzone przez przekazanie sądownictwu administracyjnemu wielu wykroczeń, rozpatrywanych dotąd przez sądy grodzkie. Stanowiąc blisko 50 proc. wszystkich spraw karnych, rozpatrywanych przez te sądy wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu, podlegać będą odtąd sądownictwu administracyjnemu.

W Warszawie zorganizowano już z inicjatywy woj. Jaroszewicza i komendanta P. P. Czyniowskiego specjalny kurs nowego ustawodawstwa dla oficerów policyjnych, którym kieruje prok. Siewierski.

Nowy Sącz. Ludowcowa parada nie bardzo się udała. Wprawdzie postarali się naprzędo o nowy zielony sztandar (tamten im ktoś ukradł) — ale nie było tak, jak sobie wyobrażali. Była dość duża kupa ciekawych — boć przecież i miasto samo duże — ale entuzjazmu ani ochoty nie było. Pryncypał miał kiepską minę — a jego pomagerzy nie lepszą. Myślimy, że im się odniechce takich parad. Szkoda, że nie było Panasia.

